

18. Опис бізнесу

Зміни в організаційній структурі відповідно до попередніх звітних періодів

Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «Сузір'я» було засноване у 1994 році, як закрите акціонерне товариство « Страхова компанія «Сузір'я ». Згідно вимог Закону України « Про акціонерні товариства » Закрите акціонерне товариство «Страхова компанія «Сузір'я » було змінено на Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «Сузір'я », номер запису про зміну свідоцтва про державну реєстрацію в Єдиному реєстрі № 10731200000000426 від 19.08.2004 року.

Юридична адреса Компанії: вулиця Гарматна, будинок 6, Київ, 03067, Україна.

Місце знаходження: провулок Артилерійський, 7-9, 43/44, Київ, 03113, Україна.

Інформація про чисельність працівників

Середньооблікова чисельність постійно працюючих працівників становить 13 чоловік.

Чисельність працівників які працюють за сумісництвом 1 чоловік.

Чисельність працівників які працюють на умовах неповного робочого часу 0 чоловік.

Фонд оплати праці становить 638,5 тис. грн.

В грудні 2018 року посадові оклади працівників були підвищені.

Компанія постійно проводить навчання для своїх співробітників на базі учбового центру, а також залучаємо зовнішніх провайдерів. Щороку приймаємо участь у Міжнародних конференціях, симпозиумах. Окрема увага приділяється підвищенню кваліфікації працівників.

Інформація про належність емітента до будь-яких об'єднань підприємств

Ліга страхових організацій України.

Адреса: Україна, 02660, м. Київ-02, МСП-660, вул. Марини Раскової, 11А, офіс 500

Здійснює функції: член ліги страхових організацій України.

Термін участі: на період здійснення страхової діяльності.

Інформація про спільну діяльність, яку емітент проводить з іншими організаціями, підприємствами, установами

Емітент не здійснює будь-якої спільної діяльності з іншими організаціями, підприємствами установами.

Пропозиції щодо реорганізації з боку третіх осіб

Пропозицій щодо реорганізації з боку третіх осіб не було.

Опис обраної облікової політики

Основа підготовки.

Фінансова звітність підготовлена відповідно до положень Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 16.07.1999 р №996-XIV, Порядку подання фінансової звітності, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів № 419 від 28 лютого 2000 року зі змінами та доповненнями, Листа Національного Банку України, Міністерства Фінансів України, Державної служби статистики Україна від 07.12.2011 р №12-208/1757-14830, №31-08410-06-5/30523, №04/4-07/702 "Про застосування міжнародних стандартів фінансової звітності" на базі Міжнародних стандартів фінансової звітності (надалі - МСФЗ) на основі правил обліку за початковою вартістю, з урахуванням змін, внесених у ході початкового визнання фінансових інструментів на основі справедливої вартості, та переоцінки фінансових активів, доступних для продажу, й фінансових інструментів, класифікованих за справедливою вартістю у складі прибутків або збитків. Основні принципи облікової політики, які були використані при підготовці цієї фінансової звітності, викладені нижче. Такі принципи узгоджено застосовуються до всіх звітних періодів, якщо не вказано інше.

Фінансові інструменти - основні терміни оцінки.

Як зазначено нижче, залежно від класифікації фінансові інструменти обліковуються за справедливою вартістю або амортизованою вартістю.

Справедлива вартість - це сума, на яку можна обміняти актив або за допомогою якої можна врегулювати зобов'язання під час здійснення угоди на загальних умовах між добре обізнаними, незалежними сторонами, які діють на добровільній основі. Справедлива вартість являє собою поточну ціну попиту для фінансових активів та ціну пропозиції для фінансових зобов'язань, що котуються на активному ринку. У відношенні активів і зобов'язань із взаємно компенсуючим ринковим ризиком Компанія може використовувати середні ринкові ціни для визначення справедливої вартості позицій зі взаємно компенсуючими ризиками та застосовувати до чистої відкритої позиції відповідну ціну попиту або ціну пропозиції. Фінансовий інструмент вважається котируваним на активному ринку, якщо котирування є вільно та регулярно доступними на фондовій біржі чи в іншій організації, і ці ціни відображають дійсні і

регулярні ринкові операції, що здійснюються на загальних підставах.

Для визначення справедливої вартості фінансових інструментів, за якими відсутня інформація про ринкові ціни із зовнішніх джерел, використовуються такі методи оцінки, як модель дисконтування грошових потоків, модель, заснована на даних останніх угод, здійснених між непов'язаними сторонами, або аналіз фінансової інформації про об'єкти інвестування.

Витрати на проведення операції - це додаткові витрати, безпосередньо пов'язані з придбанням, емісією або вибуттям фінансового інструмента. Додаткові витрати - це витрати, які не були б понесені, якби операція не відбулася. Витрати на проведення операції включають винагороду й комісійні, сплачені агентам (включаючи співробітників, які виступають в якості торгових агентів), консультантам, брокерам і дилерам, збори, що сплачуються регулюючим органам та фондовим біржам, а також податки і збори, що стягуються при перереєстрації права власності. Витрати на проведення операції не включають премії або дисконти за борговими зобов'язаннями, витрати на фінансування, внутрішні адміністративні витрати або витрати на зберігання.

Амортизована собівартість являє собою вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус виплати основного боргу плюс нараховані відсотки, а для фінансових активів - мінус будь-яке зменшення вартості для відображення понесених збитків від знецінення. Нараховані відсотки включають амортизацію відстрочених при первісному визнанні витрат на проведення операції та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної відсоткової ставки. Нарахований відсотковий дохід та нараховані відсоткові витрати, включаючи як нарахований купон, так і амортизований дисконт або премію (у тому числі відстрочену комісію при первісному визнанні, при наявності такої), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей балансу.

Метод ефективної ставки відсотка - це метод визнання відсоткових доходів або відсоткових витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної відсоткової ставки (ефективної ставки відсотка) від балансової вартості інструмента. Ефективна ставка відсотка - це ставка, яка точно дисконтує розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (не включаючи майбутніх збитків за кредитами) протягом терміну дії фінансового інструмента або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну, до чистої балансової вартості фінансового інструмента. Ефективна ставка відсотка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни відсотка, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, зазначену для даного інструмента, або за іншими змінними факторами, не встановлюваними в залежності від ринкового значення. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну обігу інструменту. Розрахунок дисконтованої вартості включає всі комісійні та збори, сплачені та отримані сторонами контракту, і складають невід'ємну частину ефективної ставки відсотка.

Первісне визнання фінансових інструментів. Всі фінансові інструменти, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, первісно обліковуються за справедливою вартістю. Всі інші фінансові інструменти первісно визнаються за справедливою вартістю плюс витрати на проведення операції. Справедливу вартість при первісному визнанні найкраще підтверджує ціна операції. Прибуток або збиток при первісному визнанні виникає лише тоді, коли є різниця між справедливою вартістю та ціною операції, яку можуть підтвердити існуючі поточні ринкові операції з такими ж інструментами або методи оцінки, для яких використовується тільки відкрита ринкова інформація.

Всі операції із придбання та продажу фінансових активів, що передбачають поставку протягом періоду, визначеного законодавством або традиціями ринку (договори «звичайної» купівлі-продажу), визнаються на дату здійснення угоди, тобто на дату, коли Компанія зобов'язується придбати або продати фінансовий актив. Всі інші операції з придбання фінансових інструментів визнаються тоді, коли суб'єкт господарської діяльності стає стороною договору щодо придбання фінансового інструмента.

Припинення визнання фінансових активів. Компанія припиняє визнання фінансових активів, коли (а) активи погашені або права на грошові потоки від них іншим чином закінчилися або (б) коли Компанія передала права на грошові потоки від фінансових активів або уклала угоду щодо передачі, і при цьому (І) також передала, в основному, всі ризики та вигоди володіння активом або (ІІ) не передавала і не зберігала, в основному, всі ризики та вигоди володіння, але не зберегла контроль. Контроль зберігається, коли контрагент не має практичної можливості повністю продати актив незв'язаній стороні, не накладаючи при цьому обмежень на продаж.

Знецінення фінансових активів, що обліковуються за амортизованою вартістю. Збитки від знецінення визнаються у складі прибутку або збитку в міру їхнього виникнення за результатом однієї або більше подій («події збитку»), що відбулися після первісного визнання фінансового активу і впливають на величину чи строки розрахункових майбутніх грошових потоків, що пов'язані з фінансовим активом або із групами фінансових активів, якщо їх можна оцінити з достатнім рівнем надійності. Якщо Компанія визначає, що не існує об'єктивних ознак знецінення для фінансового активу, оціненого на індивідуальній

основі, незалежно від того, чи є актив індивідуально суттєвим чи ні, він включається до групи фінансових активів із подібними характеристиками кредитного ризику, і ця група оцінюється на предмет знецінення на колективній основі. Основним чинником, який враховує Компанія при оцінці фінансового активу на предмет знецінення, є його прострочений статус.

Нижче наведено інші основні критерії, на підставі яких визначається наявність об'єктивних ознак збитку від знецінення:

прострочення будь-якого чергового платежу, при цьому несвоєчасна оплата не може пояснюватись затримкою у роботі розрахункових систем;

позичальник зазнає суттєвих фінансових труднощів, що підтверджує отримана Компанією фінансова інформація позичальника;

ймовірність банкрутства чи фінансової реорганізації позичальника;

платоспроможність позичальника погіршилася внаслідок змін загальнонаціональних або місцевих економічних умов, які чинять вплив на діяльність позичальника.

Для колективної оцінки знецінення фінансові активи групуються за схожими характеристиками кредитного ризику. Ці характеристики відносяться до оцінки майбутніх грошових потоків для груп таких активів і свідчать про здатність дебіторів погасити всі належні суми відповідно до контрактних умов у відношенні оцінюваних активів.

Майбутні грошові потоки в групі фінансових активів, які колективно оцінюються на предмет знецінення, визначаються на основі контрактних грошових потоків, пов'язаних із цими активами, та на основі досвіду керівництва щодо прострочених сум, що виникнуть у майбутньому в результаті минулих збиткових подій, а також успішного повернення простроченої заборгованості. Дані минулих років коригуються з урахуванням поточних існуючих даних для відображення впливу поточних умов, які не впливали на попередні періоди, і для усунення впливу минулих умов, які не існують в даний час.

Якщо умови знеціненого фінансового активу, що обліковується за амортизованою вартістю, переглядаються чи іншим чином змінюються внаслідок фінансових труднощів позичальника чи емітента, знецінення такого активу оцінюється із використанням ефективної ставки відсотка, що використовувалася до зміни його умов.

Збитки від знецінення визнаються шляхом створення резерву в розмірі, необхідному для зменшення балансової вартості активу до теперішньої вартості очікуваних майбутніх грошових потоків (не враховуючи майбутніх, ще не понесених кредитних збитків), дисконтованих за первісною ефективною ставкою відсотка для даного активу. Розрахунок теперішньої вартості очікуваних майбутніх грошових потоків від фінансового активу, забезпеченого заставою, відображає грошові потоки, що можуть виникнути в результаті звернення щодо стягнення предмету застави за мінусом витрат на отримання та реалізацію застави, незалежно від того, наскільки ймовірно звернення щодо стягнення предмету застави. Якщо в наступному періоді сума збитку від знецінення зменшується, і це зменшення може бути об'єктивно віднесене до події, що настала після визнання знецінення (як, наприклад, підвищення кредитного рейтингу дебітора), раніше відображений збиток від знецінення сторнується шляхом коригування створеного резерву через прибуток або збиток.

Активи, погашення яких неможливе, списуються за рахунок сформованого резерву під знецінення після завершення всіх необхідних процедур щодо відшкодування і після визначення остаточної суми збитку. Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти включають готівкові кошти та кошти на рахунках у банках.

Депозити в банках. Депозити в банках обліковуються за амортизованою вартістю за вирахуванням резерву на знецінення.

Дебіторська заборгованість та передплата. Дебіторська заборгованість обліковується за принципом нарахування і відображається за амортизованою вартістю. Дебіторська заборгованість визнається в разі виникнення юридичного права на отримання платежу згідно з договором. Передплата визнається на дату платежу та відображається у звіті про сукупні доходи після надання послуг.

Якщо у Компанії існує об'єктивне свідчення того, що дебіторська заборгованість і передплата не будуть відшкодовані, Компанія створює відповідний резерв на знецінення та зменшує чисту балансову вартість дебіторської заборгованості й передплати до вартості їх відшкодування. Знецінення відображається у звіті про сукупні доходи. Компанія збирає об'єктивні свідчення щодо знецінення дебіторської заборгованості та передплат, використовуючи ті ж методи та оціночні розрахунки, що й у випадку знецінення фінансових активів, які обліковуються за амортизованою вартістю.

Дисконтування – приведення вартості майбутніх платежів до значення на теперішній момент. Воно відображає той економічний факт, що сума грошей, наявна в цей момент, має більшу вартість, ніж рівна їй сума, яка з'явиться в майбутньому: готівку можна покласти на депозит, інвестувати в бізнес або іншим способом розпорядитися з метою одержання вигоди

Операція дисконтування при одноразовому платежі наприкінці строку зводиться до формули:

$$PV = FV / (1 + i)^n, (1)$$

де: FV – поточна вартість,

PV – майбутня вартість,

i – ставка дисконтування (середньозважена за день вартість у процентах річних за даними форми №310Д “Звіт про суми і вартість кредитів (у процентах річних)”, % за даними статистичної звітності банків України (без урахування овердрафту) з розрахунку за один місяць),
n – строк (число періодів).

Коли платежі здійснюються на регулярній основі, застосовується складніший розрахунок. Наведена вартість вираховуватиметься за формулою:

$$PV = \text{сума} (P_n * 1 / (1 + i)^n),$$

де PV – майбутня вартість,

P_n - вартість чергового платежу,

i – чергова ставка дисконтування (середньозважена за день вартість у процентах річних за даними форми №310Д “Звіт про суми і вартість кредитів (у процентах річних)”, % за даними статистичної звітності банків України (без урахування овердрафту) з розрахунку за один місяць

n- порядковий номер ставки дисконтування.

Дебіторська заборгованість не дисконтується, якщо договором передбачено, що кредитор може вимагати її повернення в будь-який момент (§ 49 МСБО 39) (немає дати відліку для дисконтування).

Дисконтування також не застосовується для обліку короткострокової заборгованості, оскільки його вплив на таку заборгованість вважається несуттєвим.

Після дисконтування дебіторської заборгованості зменшилась балансова вартість активів (дебіторської заборгованості) на суму 2497 тис. грн., що призвело до зменшення прибутку.

Компанія аналізує дебіторську заборгованість і передплати на предмет знецінення окремо по кожному контрагенту.

Обладнання та інші основні засоби. Обладнання та інші основні засоби обліковуються за первісною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та резерву на знецінення, якщо необхідно.

Витрати на незначний ремонт й технічне обслуговування відносяться на витрати в міру їх здійснення.

Вартість заміни значних компонентів обладнання та інших основних засобів капіталізується, а компоненти, що були замінені, списуються.

На кінець кожного звітного періоду керівництво оцінює наявність ознак знецінення обладнання та інших основних засобів. Якщо такі ознаки знецінення існують, керівництво Компанії оцінює відшкодовану суму, яка дорівнює справедливій вартості активу мінус витрати на продаж або вартості його використання, в залежності від того, яка з них вища. Балансова вартість активу зменшується до суми його очікуваного відшкодування, а збиток від знецінення визнається у складі прибутку чи збитку за рік. Збиток від знецінення активу, визнаний у попередніх періодах, сторнується, якщо відбулися зміни в розрахунках, що застосовувалися для визначення вартості використання активу або його справедливої вартості мінус витрати на продаж.

Прибуток та збитки від вибуття обладнання та інших основних засобів, визначені як різниця між сумою надходжень від вибуття та балансовою вартістю активу на дату вибуття відображаються у складі прибутку чи збитку за рік (в інших операційних доходах або витратах).

Амортизація. Амортизація устаткування й інших основних засобів розраховується прямолінійним методом для розподілу їх первісної вартості до ліквідаційної вартості протягом строку їх експлуатації за такими нормами:

Строки експлуатації, років

Машини та обладнання⁵

Транспортні засоби⁸

Інші основні засоби¹²

Ліквідаційна вартість активу - це розрахункова сума, яку Компанія б отримала в даний час від вибуття активу, за вирахуванням витрат на реалізацію, якби актив вже був у тому віці та в тому стані, які очікуються в кінці терміну його експлуатації. Ліквідаційна вартість і терміни експлуатації активів переглядаються та, за необхідності, коригуються на кінець звітного періоду.

Нематеріальні активи. Нематеріальні активи Компанії включають капіталізоване комп'ютерне програмне забезпечення та ліцензії компанії. Нематеріальні активи обліковуються за їхньою вартістю придбання.

Витрати на придбання нематеріальних активів капіталізуються та амортизуються за прямолінійним методом протягом розрахункового строку служби активів. Розрахунковий строк служби для програмного забезпечення встановлено 10 років. Ліцензії на здійснення страхової діяльності з необмеженим терміном дії не амортизуються і щорічно переглядаються на наявність ознак невизначеності строку їх використання та можливого зменшення корисності активу.

Після списання нематеріальних активів їхня первісна вартість, разом з відповідними сумами накопиченої амортизації, вилучається з облікових записів.

Операційна оренда. Коли Компанія виступає в ролі орендаря в рамках договору оренди, за яким всі ризики та вигоди, притаманні володінню активом, в основному не передаються орендодавцем Компанії, загальна сума орендних платежів відноситься на прибуток або збиток із використанням методу рівномірного списання протягом строку оренди.

Оренда, включена в інші договори, виділяється, якщо (а) виконання договору пов'язане з використанням конкретного активу або активів та (б) договір передбачає передачу права на використання активу.

Податки на прибуток. Податки на прибуток відображені у фінансовій звітності відповідно до законодавства, яке вступило в дію або має бути введено в дію станом на кінець звітного періоду. Витрати з податку на прибуток включають поточний податок і визнаються у складі прибутку чи збитку за рік, крім випадків, коли вони відносяться до операцій, визнаних в інших сукупних доходах або безпосередньо у складі капіталу, в тому ж або іншому періоді.

Поточний податок - це сума, яку, як очікується, необхідно буде сплатити або відшкодувати у податкових органів щодо оподаткованого прибутку чи збитків поточного та попередніх періодів. Якщо фінансова звітність затверджується до подачі відповідних податкових декларацій, оподатковуваний прибуток або податковий збиток визначаються розрахунковим шляхом. Інші податки, крім податку на прибуток, відображені у складі адміністративних та інших операційних витрат.

Резерви за зобов'язаннями та платежами. Резерви за зобов'язаннями та платежами - це не фінансові зобов'язання, сума й термін яких не визначені. Вони нараховуються, коли Компанія має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання, що виникло внаслідок минулих подій, та існує ймовірність, що для погашення такого зобов'язання знадобиться відтік ресурсів, які передбачають економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім ступенем точності.

Акціонерний капітал. Прості акції класифікуються як капітал. Витрати, безпосередньо пов'язані з емісією нових акцій, відображаються в капіталі як зменшення суми надходжень (за вирахуванням податків).

Перевищення справедливої вартості отриманої винагороди над номінальною вартістю випущених акцій обліковується у складі емісійного доходу в капіталі.

Визнання доходів і витрат. Відсоткові доходи та витрати враховуються для всіх боргових інструментів за принципом нарахування із застосуванням методу ефективної ставки відсотка. Цей метод включає до складу відсоткових доходів і витрат та розподіляє на весь період дії усі комісії, які сплачуються або одержуються учасниками контракту, які є невід'ємною частиною фінансового інструменту, витрати на проведення операції, а також усі інші премії та дисконти.

Комісії, які є невід'ємною частиною фінансового інструменту, включають платежі за надання, одержання або які виплачуються компанією при створенні або придбанні фінансового активу, або випуску фінансового зобов'язання, наприклад, комісії за оцінку кредитоспроможності, узгодження умов інструменту та за обробку документів по операції.

Якщо виникає сумнів щодо можливості погашення банківських депозитів або інших боргових інструментів, їх вартість зменшується до теперішньої вартості очікуваних грошових потоків, після чого відсотковий дохід відображається з урахуванням ефективної ставки відсотка за даним інструментом, що використовувалася для розрахунку збитку від знецінення.

Всі інші збори, комісійні та інші статті доходів і витрат зазвичай враховуються за принципом нарахування залежно від ступеня завершеності конкретної операції.

Операції страхування. Договори страхування - це договори, згідно з якими одна сторона (страховик) приймає значний страховий ризик іншої сторони (власника страхового поліса), погодившись надати компенсацію власникові страхового поліса, якщо визначена не певна майбутня подія (страховий випадок) негативно вплине на власника страхового поліса. Такі договори також можуть передбачати передачу фінансового ризику. У цілому, Компанія визначає істотний страховий ризик як імовірність того, що при настанні страхової події їй доведеться виплатити страхове відшкодування, сума якого, щонайменше, на 10% більша за суму страхового відшкодування в разі, якщо страхова подія не настає. Страховий ризик існує, коли на момент підписання договору Компанія не впевнена в таких аспектах: настання страхової події, дата настання страхової події та сума відшкодування по страховій події.

Інвестиційні контракти - це контракти, які передбачають передачу фінансового ризику, але не передбачають передачу значного страхового ризику.

Якщо контракт віднесений до категорії страхових контрактів, він залишається таким до тих пір, поки не припиняться всі права та зобов'язання по ньому або не закінчиться термін їх дії, навіть якщо страховий ризик істотно зменшується протягом цього періоду. Однак інвестиційні контракти можуть бути рекласифіковано в страхові контракти після їх вступу в силу в тому випадку, якщо рівень страхового ризику значно підвищується.

Премії зароблені. Після вступу договору в силу премії враховуються як отримані в момент початку дії

страхового захисту та вважаються заробленими на пропорційній основі протягом строку дії відповідного страхового покриття за договором.

Резерв незароблених премій. Резерв незароблених премій являє собою частину отриманих премій, що стосується незавершеного терміну дії страхового покриття за договорами, які існують станом на кінець звітного періоду, розраховану за методом 1/4.

Відшкодування виплачені. Страхові відшкодування виплачені у звіті про сукупні доходи включають суми відшкодувань і відповідні витрати на врегулювання. □

Резерв на покриття збитків. Резерв на покриття збитків являє собою сукупні розрахунки остаточних збитків і включає резерв неврегульованих вимог і резерв збитків понесених, але ще не заявлених. В обидва вищевказаних резерви включаються витрати на врегулювання. Перший резерв стосується суттєвих вимог отриманих, але не врегульованих станом на кінець звітного періоду. Його розрахунок здійснюється на основі інформації, отриманої Компанією в ході розслідування страхових випадків після закінчення звітного періоду. Резерв збитків понесених, але ще не заявлених визначається Компанією актуарно за напрямками діяльності та включає допущення, які ґрунтуються на статистиці фактичних виплат і витрат на врегулювання в попередніх роках. Методи таких розрахунків і визначення остаточної суми резервів постійно аналізуються та оновлюються. Коригування, здійснювані в результаті такого аналізу, відображаються у звіті про сукупні доходи по мірі їх виникнення. При розрахунках резерву на покриття збитків дисконтування не проводиться, оскільки вимоги про виплату відшкодування і самі виплати надходять і розглядаються досить швидко.

Тест адекватності зобов'язань. За станом на кінець звітного періоду Компанія проводить тести адекватності зобов'язань для перевірки адекватності договірних зобов'язань за вирахуванням відповідних неамортизованих відстрочених аквізиційних витрат. При проведенні цих тестів використовуються поточні оцінки майбутніх грошових потоків, витрат на врегулювання та адміністративних витрат, а також інвестиційного доходу від активів, які забезпечують зазначені зобов'язання. Будь відсутня сума негайно відноситься на прибуток або збиток: спочатку списуються неамортизовані відстрочені аквізиційні витрати, а потім створюється резерв на покриття збитків, що виникають в результаті тестування адекватності зобов'язань (резерв непередбачуваного ризику).

Перестрахування. У ході нормальної діяльності Компанія передає ризики в перестрахування. Політика Компанії передбачає перестрахування всіх значних ризиків. Сума ліміту залежить від виду страхового продукту. Договори, які Компанія укладає з перестраховальниками, згідно з якими вона має право на відшкодування збитків по одному або більше договорів, виданих Компанією та відповідають вимогам класифікації страхових договорів, класифікуються як договори перестрахування. Договори, що не відповідають цим вимогам класифікації, відносяться до категорії фінансових активів.

Договори страхування, передані в перестрахування, не звільняють Компанію від її зобов'язань перед власниками страхових договорів. Активи перестрахування включають суми до отримання від перестраховальних компаній по виплачених відшкодуваннях, включаючи відповідні витрати на врегулювання. Кредиторська заборгованість по перестрахуванню являє собою зобов'язання Компанії передати перестраховальникам премії з перестрахування.

Відстрочені аквізиційні витрати. Аквізиційні витрати, які включають витрати на виплату комісійних винагород страховим агентам, заробітну плату і деякі інші витрати на здійснення страхової діяльності, які є змінними і виникають у зв'язку з придбанням або продовженням страхових договорів (полісів), відносяться на витрати майбутніх періодів і амортизуються протягом періоду, за який будуть зароблені відповідні премії отримані. Відстрочені аквізиційні витрати розраховуються окремо по кожному напрямку діяльності і аналізуються по кожному напрямку діяльності в момент видачі страхового договору (поліса) або в кінці кожного звітного періоду, щоб переконатися в можливості їх відшкодування на основі майбутніх оцінок.

Взаємозаліки. Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань з подальшим включенням до балансу лише їхньої чистої суми може здійснюватися лише в разі, якщо є юридично встановлене право взаємозаліку визнаних сум, і існує намір провести розрахунок на основі чистої суми або одночасно реалізувати актив та розрахуватися за зобов'язаннями.

Витрати на персонал та відповідні відрахування. Заробітна плата, єдині соціальні внески до державного бюджету України, щорічні відпускні та лікарняні, преміальні і не грошові пільги нараховуються у тому році, в якому відповідні послуги надаються працівниками Компанії. Компанія не має жодних правових чи таких, що впливають зі сформованої ділової практики, зобов'язань з виплати пенсій або аналогічних виплат, крім платежів згідно з державним планом із встановленими внесками.

Інформація про основні види продукції або послуг, що їх виробляє чи надає емітент

Основним та виключним видом діяльності Компанії є страхування. Компанія здійснює діяльність за 11 ліцензіями, в тому числі 3 обов'язкових і 8 добровільних. Ринком збуту послуг страхової діяльності, що

надає товариство є Україна. Основними споживачами є фізичні та юридичні особи. Методом продажу послуг товариства із страхування є підписання прямих договорів страхування та/або перестрахування безпосередньо із споживачами. Протягом звітного періоду збиткових видів страхування не було. Розрахунки із страхувальниками здійснюються своєчасно. Невиконаних страхових зобов'язань (невиплачених страхових сум/ відшкодувань) не має. Страхування дедалі стає інвестиційно привабливою галуззю. Зростають обсяги страхування, страхові резерви і прибутковість. Внаслідок цієї тенденції в галузі спостерігається висока конкуренція Керівництво Компанії проводить заходи щодо вдосконалення корпоративного менеджменту, збалансування структури доходів, вивчає ситуацію на ринку страхування, особливу увагу приділяючи потребам страхувальників, з метою розробки та впровадження більш гнучких тарифів та здобуття конкурентних переваг на ринку страхування. Діяльність товариства не залежить від сезонних змін.

Інформація про основні придбання або відчуження активів за останні п'ять років

Основних придбань або відчужень активів протягом останніх 5 років не було.

Інформація про основні засоби емітента

Терміни та умови користування основними засобами (за основними групами):

Машини та обладнання - 5 років;

Транспортні засоби - 8 років;

Інструменти, прилади - 5 років;

Інші - 12 років.

Первісна вартість основних засобів: 6695,0 тис.грн

Будинки та споруди - на початок 2018р. - 6548,0 тис. грн., на кінець 2018р. - 13442,0 тис.грн.

Машини та обладнання - на початок 2018р. - 74 тис. грн., на кінець 2018р. - 92 тис. грн.

Транспортні засоби - на початок 2018р. - 0,0 тис. грн., на кінець 2018р. - 0,0 тис. грн.

Інші - на початок 2018р. - 73,0 тис. грн., на кінець 2018р. - 73,0 тис. грн.

Ступінь зносу основних засобів:

Будинки та споруди - 0%

Машини та обладнання - 67%

Транспортні засоби - 0%

Інші - 89%

Ступінь використання основних засобів:

Будинки та споруди - 0%

Машини та обладнання - 67%

Транспортні засоби - 0%

Інші - 89%

Сума нарахованого зносу: 127,0 тис. грн.

Будинки та споруди - 0

Машини та обладнання - 62,0 тис. грн.

Транспортні засоби - 0,0 тис. грн.

Інші - 65,0 тис. грн.

Суттєві зміни у вартості основних засобів зумовлені:

Відсутні.

Інформація про всі обмеження на використання майна емітента:

Відсутні.

Інформація щодо проблем, які впливають на діяльність емітента

На діяльність компанії впливають наступні фактори: політичні, фінансово-економічні, виробничо-технічні, соціальні.

Політичні фактори: зміни в Законі України Про страхування та зміни в нормативних документах Нацфінпослуг.

Фінансово-економічні фактори: зміни в законі про оподаткування та зміни в розмірах податкових ставок.

Соціальні: зменшення життєвого рівня населення, антитерористична операція на Сході країни.

Опис обраної політики щодо фінансування діяльності емітента

Компанія дотримується сбалансованої політики у сфері управління продуктами, формує страхові резерви на належному рівні у відповідності з вимогами діючого законодавства. Усі технічні резерви покриті активами належних категорій з урахуванням вимог диверсифікації.

Відповідно до вимог «Полження про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика» нормативний запас платоспроможності та достатності капіталу станом на 31.12.2018р становить 23619.42 тис. грн., фактичний – 41438,6 тис грн., тобто фактичний запас платоспроможності перевищує нормативний на 17819,18 тис. грн.

При цьому компанія вживає активних заходів оптимізації процесів управління активами для забезпечення поточної ліквідності, а саме: обмежено кількість банків, з якими співпрацювала компанія, до максимально надійних та фінансово стійких, використання методології визначення інвестиційних лімітів для банків, а також забезпечення вищих залишків на поточних рахунках банків при використанні короткотермінових (до 2 тижнів) депозитних інструментів ("на вимогу"). Компанія планує збільшення статутного капіталу.

Інформація про вартість укладених, але ще не виконаних договорів (контрактів)

Інформація відсутня

Стратегія подальшої діяльності емітента щонайменше на рік

Протягом останніх років поступово покращувався стан економіки України, і зокрема - банківського сектору, що, в свою чергу, сприяло розвитку страхового ринку. У 2019 році керівництво ПрАТ СК "Сузір'я" продовжуватиме політику реструктуризації, спрямовану на обмеження витрат та покращення його функціонування в окремих сферах. У сфері продажу - здійснення заходів на розширення мережі продажу, розпочато процеси з оптимізації роботи продавців та відповідно підвищення їх продуктивності. У сфері обслуговування продажів, управління продуктами та врегулювання збитків у 2019 році будуть продовжені заходи щодо оптимізації та автоматизації процесів.

Опис політики емітента щодо досліджень та розробок

Політики щодо дослідження та розробок в 2018 році не було.

Інша інформація

Функція управління ризиками в Компанії здійснюється стосовно фінансових ризиків (кредитного, ринкового та ризику ліквідності), а також операційних та юридичних ризиків. Фінансовий ризик включає ринковий ризик (у тому числі валютний ризик, ризик відсоткової ставки та інший ціновий ризик), кредитний ризик і ризик ліквідності. Компанія не вважає ці ризики істотними, отже, не встановлює конкретні завдання і не розробляє політику з управління цими ризиками. Управління операційними та юридичними ризиками спрямовано на забезпечення належного функціонування внутрішніх процедур та політики для скорочення цих ризиків до мінімуму.

Компанія контролює страховий ризик шляхом:

- стратегії андерайтингу та проактивного моніторингу ризику. Компанія встановлює ліміти максимально можливої суми страхових збитків, які вона може відшкодувати, і передає відповідні контрольні повноваження співробітникам з урахуванням їх професійної компетентності. Оцінка потенційних нових продуктів проводиться з метою всебічного аналізу пов'язаних з ними ризиків і виправданості таких ризиків з точки зору майбутніх доходів.

- укладання відповідних договорів перестрахування. Компанія прагне диверсифікувати діяльність з перестрахування, використовуючи як договори облігаторного перестрахування, так і договори факультативного перестрахування. Крім того, політика Компанії передбачає максимальне утримання ризику відповідальності по окремих страхових продуктах.

Компанія здійснює страхову діяльність виключно в Україні, і всі договори страхування укладаються в українських гривнях. Керівництво аналізує концентрацію страхового ризику за напрямками страхової діяльності.

Відповідно до вимог «Полження про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика» нормативний запас платоспроможності та достатності капіталу станом на 31.12.2018р становить 23619.42 тис. грн., фактичний – 41438,6 тис грн., тобто фактичний запас платоспроможності перевищує нормативний на 17819,18 тис. грн.